

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI – SECȚIA A II-A PENALĂ

Dosar nr. 24590/300/2017 (2477/2018)

ÎNCHEIERE

Ședința publică din data de 07.11.2018

Curtea constituită din:

PREȘEDINTE: ...

JUDECĂTOR: ...

GREFIER: ...

Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București - a fost reprezentat de procuror ...

Pe rol se află judecarea cauzei având ca obiect apelul declarat de **Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 2 București** împotriva sentinței penale nr. 494/05.06.2018 pronunțate de Judecătoria Sectorului 2 București, în dosarul nr. 24590/300/2017.

La apelul nominal făcut în ședința publică a răspuns apărătorul din oficiu al intimatului – inculpat ..., avocat ..., cu delegație pentru asistență judiciară obligatorie nr. 0089315/2018, aflată la fila 29, lipsă fiind intimatul - inculpat.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință care învederează:

- în urma verificărilor efectuate în DEPABD, a rezultat faptul că intimatul-inculpat ... figurează cu domiciliul activ în, la care a fost citat, iar în urma verificărilor efectuate în baza de date ANP și DGPMB, a rezultat că acesta nu se află încarcerat în nici un penitenciar sau secție de poliție din România,

- mandatul de aducere de la adresa dina fost restituit însoțit de proces-verbal din care rezultă că nu există nr. 2 pe strada respectivă, singura casă fiind nr. 25 unde intimatul-inculpat nu este cunoscut,

- mandatul de aducere de la adresa din oraș a fost restituit însoțit de proces-verbal din care rezultă că intimatul-inculpat nu mai locuiește la adresa respectivă de 40 de ani, după care,

Curtea, în baza art. 475 C.p.p., pune în discuție sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept, respectiv: dacă fapta de sustragere de la executarea măsurii de siguranță prevăzută în art. 112 lit. d) din Codul penal anterior (din 1969) („interzicerea de a se afla în anumite localități”) se regăsește în incriminarea de la art. 288 alin. 1) C.pen. (sub forma sustragerii de la executarea pedepsei complementare a interzicerii exercitării dreptului de a se afla în anumite localități stabilite de instanță, pedeapsă prevăzută de art. 66 alin.1 lit.1) C.pen.), sau a fost dezincriminată ca urmare a abrogării Codului penal anterior la data intrării în vigoare a Legii nr. 187/2012 (respectiv, 1 februarie 2014)?

Reprezentantul Ministerului Public, având cuvântul, învederează că este de acord întrucât sunt îndeplinite toate condițiile pentru sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Apărătorul din oficiu al intimatului-inculpat ..., având cuvântul, învederează că este de acord.

CURTEA,

Analizând actele și lucrările dosarului,

I. Constată admisibilitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție, potrivit dispozițiilor art.475 din Codul de procedură penală, motivat de faptul că:

1. Curtea de apel este investită cu judecarea cauzei în apel și, potrivit dispozițiilor art.552 C.p.p., hotărârea instanței de apel rămâne definitivă la data pronunțării acesteia, fiind astfel îndeplinită condiția prevăzută la art. 475 C.p.p. referitoare la soluționarea cauzei în ultimă instanță.

2. În speță, a fost identificată, din oficiu, o chestiune de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei, și anume dacă „**Fapta de sustragere de la executarea măsurii de siguranță prevăzută în art. 112 lit. d) din Codul penal anterior** (din 1969) („interzicerea de a se afla în anumite localități”) **se regăsește în incriminarea de la art. 288 alin. (1) C.pen.** (sub forma sustragerii de la executarea *pedepsei complementare* a interzicerii exercitării dreptului de a se afla în anumite localități stabilite de instanță, pedeapsă prevăzută de art. 66 alin.1 lit.1) C. pen.), **sau a fost dezincriminată** ca urmare a abrogării Codului penal anterior la data intrării în vigoare a Legii nr. 187/2012 (respectiv, 1 februarie 2014)?”

De lămurirea acestei chestiuni de drept depinde soluționarea pe fond a cauzei, dat fiind că:

- dacă se consideră că fapta de sustragere de la executarea *măsurii de siguranță* prevăzută în art. 112 lit. d) din Codul penal anterior (din 1969) se regăsește în incriminarea de la art. 288 alin. (1) C. pen., se impune admiterea apelului Parchetului și rejudecarea cauzei;

- dacă se consideră că fapta de sustragere de la executarea *măsurii de siguranță* prevăzută în art. 112 lit. d) din Codul penal anterior (din 1969) a fost dezincriminată ca urmare a abrogării Codului penal anterior la data intrării în vigoare a Legii nr. 187/2012, apelul Parchetului astfel cum a fost formulat ar trebui respins.

3. Chestiunea de drept enunțată este nouă deoarece asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat nici printr-un recurs în interesul legii, nici printr-o hotărâre prealabilă, potrivit art.474 și, respectiv, art.477 din Codul de procedură penală.

4. Chestiunea de drept enunțată nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, conform evidențelor Înaltei Curți de Casație și Justiție, consultate astăzi, 7.11.2018.

II. Expunerea succintă a cauzei

Prin **sentința penală nr. 494/5.06.2018, Judecătoria Sectorului 2 București** a dispus, în temeiul art. 396 alin. (5) rap. la art. 16 alin. (1) lit. b) C.proc.pen., achitarea inculpatului ..., sub aspectul săvârșirii a două infracțiuni de neexecutare a sancțiunilor penale în concurs real, fiecare prev. de art. 288 alin. (1) rap. la art. 66 alin. (1) lit. 1) C.pen., cu aplic. art. 41 alin. (1) C.pen., ambele cu aplic. art. 38 alin. (1) C.pen.

Judecătoria a reținut, printre altele, că:

Situația de fapt descrisă în actul de sesizare corespunde adevărului, în sensul că lucrătorii din cadrul Secției 9 Poliție l-au depistat pe inculpatul în municipiul București, respectiv: în noaptea de 06/07.04.2014, în jurul orei 23:40, pe bd. Basarabia nr. 80 din București, sectorul 2; la data de 19.04.2014, în jurul orei 09:40, la Spitalul „Sf. Pantelimon” din București, sectorul 2, unde fusese adus la 18.04.2014, în jurul orei 15:50 din București, sectorul 2, str. Irimicului nr. 2. Aceasta, deși prin sentința penală nr. 236/9.06.2005 a Tribunalului Argeș se dispusese contopirea pedepselor aplicate inculpatului prin sentințele penale nr. 1034/2004 și nr. 912/2003 ale Tribunalului București, se stabilise în sarcina acestuia o pedeapsă rezultantă de 14 ani de închisoare și i se aplicase, în temeiul art. 116 CP 1969, *măsura de siguranță de interzicerii dreptului de a se afla în municipiul București pe o durată de 5 ani* (dispusă inițial prin sentința penală nr. 1034/2004 a Tribunalului București). Inculpatul a fost liberat condiționat din executarea acestei pedepse la data de 15.05.2012, astfel că la datele la care a fost depistat în municipiul București în cauză el se afla sub puterea măsurii de siguranță a interzicerii dreptului de a se afla în această localitate.

În raport cu situația de fapt reținută, Judecătoria a constatat că, **în drept**, faptele inculpatului nu sunt prevăzute în prezent de legea penală.

Astfel, sub imperiul Codului penal anterior, sustragerea de la executarea măsurii de siguranță prevăzute de art. 116 CP 1969 era incriminată la art. 271 alin. (4) CP 1969, constituind o variantă normativă a infracțiunii de nerespectare a hotărârilor judecătorești, sancționată cu închisoarea de la o lună la trei luni, alternativ cu amenda.

Art. 271 alin. (4) CP 1969 a fost abrogat la data de 1.02.1014, odată cu intrarea în vigoare a noului Cod penal.

În sistemul noului Cod penal nu se mai regăsește *măsura de siguranță* a interzicerii dreptului de a se afla în anumite localități, posibilitatea impunerii unei astfel de interdicții fiind prevăzută cu titlu de *pedeapsă complementară* la art. 66 alin. (1) lit. l) C.pen.

Totodată, potrivit art. 288 alin. (1) C.pen., constituie infracțiunea de neexecutare a sancțiunilor penale „[s]ustragerea de la executare ori neexecutarea conform legii a unei *pedepse complementare* [...]”, care se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă, dacă fapta nu constituie o infracțiune mai gravă.

În legea de punere în aplicare a noului Cod penal nu se regăsesc dispoziții care să asimileze *măsura de siguranță* prevăzută la art. 116 CP 1969 cu *pedeapsa complementară* prevăzută la art. 66 alin. (1) lit. l) C.pen. sau care să prevadă că *măsura de siguranță* menționată se execută potrivit regimului de executare al *pedepsei complementare* amintite.

Pornind de la aceste premise și având în vedere principiul legalității incriminării, prevăzut de art. 1 alin. (1) C.pen., precum și dispozițiile art. 4 C.pen. privind aplicarea legii penale de dezincriminare, instanța conchide că, pe de o parte, tratamentul sancționator prevăzut la art. 271 alin. (4) CP 1969 (care incrimina, în mod expres, încălcarea măsurii de siguranță prev. de art. 116 CP 1969) nu mai poate fi aplicat, ca urmare a ieșirii din vigoare a acestui text legal odată cu întregul Cod penal anterior, iar, pe de altă parte, faptele inculpatului deduse judecății în prezenta cauză, prin care a nesocotit *măsura de siguranță* menționată, nu pot fi încadrate în textul art. 288 alin. (1) C.pen., care incriminează, în mod expres, sustragerea de la executare ori neexecutarea conform legii a unei *pedepse complementare*.

În lipsa unei norme tranzitorii care să prevadă că, după intrarea în vigoare a noului Cod penal, *măsura de siguranță* prevăzută la art. 116 din Codul penal anterior (prin urmare o măsură menită să înlăture o stare de pericol, reglementată într-un titlu separat de cel dedicat *pedepselor*) capătă regimul de executare și efectele *pedepsei complementare* prevăzute la art. 66 alin. (1) lit. l) din Codul penal actual (o sancțiune de drept penal, prevăzută în titlul consacrat *pedepselor*) asimilarea acestor două instrumente de impunere a interdicției de a se afla în anumite localități ar constitui rezultatul unei interpretări a legii prin analogie.

Or, legea penală este de strictă interpretare și aplicare, caracter care decurge din principiul legalității incriminării enunțat mai sus, astfel că nu este permisă interpretarea și aplicarea ei prin analogie.

Împotriva sentinței penale anterior menționate, a declarat apel Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 2 București, solicitând, în esență, desființarea sentinței penale apelate și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să se dispună condamnarea inculpatului pentru săvârșirea celor două infracțiuni neexecutarea sancțiunilor penale, în concurs real, prevăzute de art. 288 alin. (1) C.pen., art. 66 alin. (1) lit. l) C.pen., fiecare cu aplic. art. 41 alin. (1) C.pen., ambele cu aplic. art. 38 alin. (1) C.pen. A arătat, în acest sens, în esență, că „există o continuitate atât aplicării sub forma unei sancțiuni cu caracter penal a interzicerii unei persoane, față de care s-a pronunțat o hotărâre de condamnare, de a se afla în anumite localități stabilite de instanță, cât și a incriminării nerespectării sancțiunii aplicate, indiferent de forma sub care a fost aplicată, respectiv cu titlul de măsură de siguranță potrivit codului penal din 1968 sau cu titlul de *pedeapsă complementară*, potrivit legislației în vigoare. (...) Un argument în acest sens îl poate constitui art. 6 alin. (5) C. pen., potrivit căruia *când legea nouă este mai favorabilă (...), pedepsele complementare și măsurile de siguranță neexecutate și neprevăzute în legea nouă nu se mai execută, iar cele care au corespondent în legea nouă se execută în conținutul și limitele prevăzute de aceasta*”.

III. Punctele de vedere cu privire la dezlegarea chestiunii de drept au fost exprimate astfel:

Atât reprezentantul Ministerului Public cât și avocatul inculpatului au susținut că sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție este admisibilă.

IV. Punctul de vedere motivat al completului de judecată

1. Redarea normelor de drept intern apreciate a fi relevante în speță

Art. 112 lit. d) Cod penal 1969 (Felurile măsurilor de siguranță):

„Măsurile de siguranță sunt: (...) d) interzicerea de a se afla în anumite localități; (...)”.

Art. 271 alin. (4) Cod penal 1969 (Nerespectarea hotărârilor judecătorești):

„Nerespectarea hotărârilor judecătorești, prin sustragerea de la executarea măsurilor de siguranță prevăzute în art. 112 lit. (...) d) (...), se pedepsește cu închisoare de la o lună la 3 luni sau cu amendă.”

Art. 4 Cod penal (Aplicarea legii penale de dezincriminare):

„Legea penală nu se aplică faptelor săvârșite sub legea veche, dacă nu mai sunt prevăzute de legea nouă. În acest caz, executarea pedepselor, a măsurilor educative și a măsurilor de siguranță, pronunțate în baza legii vechi, precum și toate consecințele penale ale hotărârilor judecătorești privitoare la aceste fapte încetează prin intrarea în vigoare a legii noi.”

Art. 66 alin. (1) lit. l) Cod penal (Conținutul pedepsei complementare a interzicerii exercitării unor drepturi):

„Pedeapsa complementară a interzicerii exercitării unor drepturi constă în interzicerea exercitării, pe o perioadă de la unu la 5 ani, a unuia sau mai multora dintre următoarele drepturi: (...) l) dreptul de a se afla în anumite localități stabilite de instanță; (...)”.

Art. 288 alin. (1) Cod penal (Neexecutarea sancțiunilor penale):

„Sustragerea de la executare ori neexecutarea conform legii a unei pedepse complementare (...), de către persoana fizică față de care s-au dispus aceste sancțiuni, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă, dacă fapta nu constituie o infracțiune mai gravă.”

2. Punctul de vedere al completului de judecată

Fapta de sustragere de la executarea măsurii de siguranță prevăzută în art. 112 lit. d) din Codul penal anterior (CP 1969) („interzicerea de a se afla în anumite localități”) a fost dezincriminată ca urmare a abrogării Codului penal anterior la data intrării în vigoare a Legii nr. 187/2012 (respectiv, 1 februarie 2014).

Aceasta nu se regăsește în incriminarea de la art. 288 alin. (1) C.pen. (sub forma sustragerii de la executarea pedepsei complementare a interzicerii exercitării dreptului de a se afla în anumite localități stabilite de instanță, pedeapsă prevăzută de art. 66 alin. l) lit. l) C.pen.).

Astfel, în sistemul Codului penal intrat în vigoare la 1 februarie 2014 (Legea nr. 286/2009) nu se mai regăsește *măsura de siguranță* a interzicerii dreptului de a se afla în anumite localități, posibilitatea impunerii unei astfel de interdicții fiind prevăzută cu titlu de *pedeapsă complementară* la art. 66 alin. (1) lit. l) C.pen.

Totodată, potrivit art. 288 alin. (1) C.pen., constituie infracțiunea de neexecutare a sancțiunilor penale „[s]ustragerea de la executare ori neexecutarea conform legii a unei *pedepse complementare* [...]”, care se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă, dacă fapta nu constituie o infracțiune mai gravă.

În legea de punere în aplicare a noului Cod penal nu se regăsesc dispoziții care să asimileze *măsura de siguranță* prevăzută la art. 116 CP 1969 cu *pedeapsa complementară* prevăzută la art. 66 alin. (1) lit. l) C.pen. sau care să prevadă că *măsura de siguranță* menționată se execută potrivit regimului de executare al pedepsei complementare amintite.

Având în vedere principiul legalității incriminării, prevăzut de art. 1 alin. (1) C.pen., precum și dispozițiile art. 4 C.pen. privind aplicarea legii penale de dezincriminare, rezultă că, pe de o parte, tratamentul sancționator prevăzut la art. 271 alin. (4) CP 1969 (care incrimina, în mod expres, încălcarea măsurii de siguranță prev. de art. 116 CP 1969) nu mai poate fi aplicat, ca urmare a abrogării acestui text odată cu întregul Cod penal anterior, iar, pe de altă parte, faptele inculpatului

deduse judecății în cauză, prin care a nesocotit măsura de siguranță menționată, nu pot fi încadrate în textul art. 288 alin. (1) C.pen., care incriminează, în mod expres, sustragerea de la executare ori neexecutarea conform legii a unei pedepse complementare.

În lipsa unei norme tranzitorii care să prevadă că, după intrarea în vigoare a noului Cod penal, măsura de siguranță prevăzută la art. 116 din Codul penal anterior (prin urmare o măsură menită să înlăture o stare de pericol, reglementată într-un titlu separat de cel dedicat pedepselor) capătă regimul de executare și efectele pedepsei complementare prevăzute la art. 66 alin. (1) lit. l) din Codul penal actual (o sancțiune de drept penal, prevăzută în titlul consacrat pedepselor) asimilarea acestor două instrumente de impunere a interdicției de a se afla în anumite localități ar constitui rezultatul unei interpretări a legii prin *analogie*.

V. Dispozițiile completului de judecată

Față de considerentele anterior expuse, se va dispune, în temeiul art.476 alin.1 C.p.p. suspendarea judecării cauzei până la pronunțarea hotărârii pentru dezlegarea chestiunii de drept sesizate.

PENTRU ACESTE MOTIVE, ÎN NUMELE LEGII, DISPUNE:

În baza art. 476 al. 1 rap. la art. 475 C.p.p., sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

Fapta de sustragere de la executarea măsurii de siguranță prevăzută în art. 112 lit. d) din Codul penal anterior (din 1969) („interzicerea de a se afla în anumite localități”) se regăsește în incriminarea de la art. 288 alin. (1) C.pen. (sub forma sustragerii de la executarea pedepsei complementare a interzicerii exercitării dreptului de a se afla în anumite localități stabilite de instanță, pedeapsă prevăzută de art. 66 alin.1 lit.l) C.pen.), sau a fost dezincriminată ca urmare a abrogării Codului penal anterior la data intrării în vigoare a Legii nr. 187/2012 (respectiv, 1 februarie 2014)?

În baza art. 476 alin.2 C.p.p., dispune suspendarea judecării cauzei până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept sesizate.

Definitivă.

Pronunțată în ședință publică azi, 7.11.2018.

PREȘEDINTE,

...

JUDECĂTOR,

...

GREFIER,

...